

Wrocław, dnia 22 października 2026 r.

WK.WR.40.8.2026.P22

Pan
Jan Janas
Starosta Wołowski
Plac Piastowski 2
56-100 Wołów

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2025 r. poz. 7), przeprowadziła w okresie od 8 lipca do 27 sierpnia 2026 r. kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Powiatu Wołowskiego. Zakres zagadnień będących przedmiotem kontroli, okres objęty kontrolą, a także ustalenia kontroli opisano w protokole kontroli, podpisanym w dniu 27 sierpnia 2026 r., którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce.

Kontrolą w zakresie prawidłowości udzielania zamówień w trybie ustawy Prawo zamówień publicznych objęto zadania pn.: „Bankowa obsługa budżetu Powiatu Wołowskiego i jego jednostek organizacyjnych w latach 2025–2029”, „Zakup sprzętu dla Zarządu Dróg Powiatowych w Wołowie” oraz „Modernizacja drogi powiatowej nr 1284D Wołów-Gródek”.

Pozytywnie należy ocenić gotowość do współpracy z kontrolującymi pracownikami Starostwa, którzy przygotowywali dokumenty do kontroli, udzielali wyjaśnień oraz podejmowali na wniosek kontrolujących działania, które pozwoliły na wyeliminowanie niektórych nieprawidłowości stwierdzonych w trakcie kontroli.

Stwierdzone w wyniku kontroli nieprawidłowości wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień.

Księgowość i sprawozdawczość

Odsetki od zaległości z tytułu opłat za usuwanie pojazdów były ujmowane w ewidencji księgowej Starostwa na koncie 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” zamiast na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”. Zgodnie z przyjętymi w jednostce zasadami klasyfikacji zdarzeń określonymi w Zakładowym Planie Kont dla jednostki budżetowej — Starostwa Powiatowego w Wołowie, stanowiącym załącznik nr 2 do zarządzenia Starosty Wołowskiego nr 33/2017 z dnia 23 maja 2017 r. w sprawie ustalenia zasad (polityki) rachunkowości dla budżetu i Starostwa Powiatowego w Wołowie (ze zm.), do ewidencji należności z tytułu dochodów budżetowych, w tym również należnych odsetek od tych należności, służy konto 221. W trakcie kontroli dokonano przeksięgowania odsetek z konta 201 „Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” na konto 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”.

Zaciągnięte w 2025 r. przez Powiat pożyczki w Banku Ochrony Środowiska S.A. ujęto w księgach rachunkowych budżetu na koncie 134 „Kredyty bankowe” zamiast na koncie 260 „Zobowiązania finansowe”, czym naruszono zasady funkcjonowania tych kont ustalone w Wykazie Kont dla Budżetu Powiatu Wołowskiego, stanowiącym załącznik nr 3 do ww. zarządzenia nr 33/2017.

Zgodnie z opisem kont — do ewidencji zobowiązań zaliczanych do zobowiązań finansowych, z wyjątkiem kredytów bankowych, a w szczególności z tytułu zaciągniętych pożyczek i wyemitowanych instrumentów finansowych służy konto 260 „Zobowiązania finansowe”.

W sprawozdaniu Rb-ST o stanie środków na rachunkach bankowych jednostki samorządu terytorialnego na koniec 2025 r.:

- 1) w pozycji „Stan środków na rachunku budżetu jednostki samorządu terytorialnego” wykazana została kwota 11.663.805,32 zł, podczas gdy stan środków na rachunkach budżetu (saldo Wn konta 133 „Rachunek budżetu”) na 31 grudnia 2025 r. wynosił 11.674.595,46 zł; różnica — 10.790,14 zł;
- 2) w pozycji „Środki dotacji, subwencji i udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych przekazane w grudniu na styczeń następnego roku” wykazana została kwota 2.722.691,31 zł, natomiast łączna kwota przekazanych na rachunek bankowy budżetu powiatu Wołowskiego środków z tytułu udziału w PIT — rok 2026, subwencji ogólnej dla powiatów na styczeń 2026 r. oraz uposażenia dla PSP na styczeń 2026 r. wynosiła 6.402.017,31 zł; różnica — 3.679.326 zł.

Powyższe naruszało § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 133, z późn. zm.) oraz § 20 ust. 1 załącznika nr 38 do tego rozporządzenia.

W sprawozdaniu jednostkowym Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do 31 grudnia 2025 r.:

- 1) w kolumnie „Wydatki wykonane” w rozdziale 92195 § 2360 wykazano kwotę 42.871,08 zł, podczas gdy kwota wynikająca z ewidencji księgowej konta 130 „Rachunek bieżący jednostki” (wydatki) wynosiła 46.000 zł (różnica — 3.128,92 zł),
- 2) w kolumnie „Zobowiązania ogółem” w rozdziale 85195 § 4920 wykazano kwotę 444.000 zł, podczas gdy z ewidencji księgowej wynikała kwota 567.162,41 zł (saldo Ma kont: 240-25 — 123.162,41 zł oraz 240-26 — 444.000 zł); różnica — 123.162,41 zł.

Powyższe naruszało § 9 ust. 2 powołanego rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Zabezpieczenia należytego wykonania umów w łącznej kwocie 45.399,06 zł (6 przypadków: 5.004,23 zł, 1.019,80 zł, 14.448,03 zł, 6.051,50 zł, 1.025,50 zł i 17.850 zł) zostały zwrócone wykonawcom z opóźnieniem wynoszącym od 8 do 485 dni, a zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady w łącznej kwocie 7.254,02 zł (2 przypadki: 2.581,73 zł i 4.672,29 zł) zwrócono wykonawcom z opóźnieniem wynoszącym odpowiednio 79 i 108 dni. Było to niezgodne z art. 453 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 793, z późn. zm.).

W sprawozdaniach Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji j.s.t. nie zostały wykazane zobowiązania z tytułu zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz zabezpieczenia roszczeń z tytułu gwarancji i rękojmi za wady, których termin zwrotu minął i na dzień sporządzenia sprawozdań były zobowiązaniami wymagalnymi. Zobowiązania nie zostały wykazane w sprawozdaniach:

- na koniec II, III i IV kw. 2025 r. w kwocie 7.077 zł,
- na koniec I kw. 2026 r. w kwocie 24.927 zł,
- na koniec II kw. 2026 r. w kwocie 32.181,02 zł.

Powyższe naruszało § 2 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 652).

Wydatki budżetowe

Zarząd Powiatu nie sporządził 4-letniego powiatowego programu opieki nad zabytkami, co było niezgodne z art. 87 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2024 r. poz. 1292, z późn. zm.).

Dług publiczny

Zobowiązania Powiatu z tytułu przejętego długu Powiatowego Centrum Medycznego Sp. z o.o. na podstawie porozumienia zawartego z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w dniu 5 czerwca 2024 r. (2.126.405,97 zł) nie zostały w całości zaewidencjonowane w czerwcu 2024 r. w księgach rachunkowych Starostwa na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” (z wyodrębnieniem zobowiązań krótko- i długoterminowych). Zobowiązania były ewidencjonowane na koncie 201-01 „Rozrachunki z dostawcami” w kwotach spłacanych rat (900.000 zł).

Pod datą 31 grudnia 2025 r. zaksięgowano zobowiązania z tytułu przejętego długu Powiatowego Centrum Medycznego Sp. z o.o. na podstawie porozumienia zawartego z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w dniu 19 grudnia 2025 r. w kwocie 567.162,41 zł (saldo Ma konta 240-25 — 123.162,41 zł i saldo Ma konta 240-26 — 444.000 zł) należności głównej (w 2026 r. kwota 444.000 zł i w 2027 r. kwota 123.162,41 zł). Nie zostały natomiast zaksięgowane zobowiązania z tytułu przejętego długu w części dotyczącej odsetek płatnych naliczonych do dnia porozumienia, które są płatne w 2027 r. (213.836,35 zł). Salda zobowiązań z tytułu przejętego długu (odpowiednio konto 201-01 oraz 240-26) nie odzwierciedlały stanu rzeczywistego wynikającego z zawartych porozumień.

W konsekwencji powyższych nieprawidłowości rzeczywiste zobowiązania z tytułu przejętego długu (w całości lub w części) nie były wykazywane w kwartalnych jednostkowych sprawozdaniach Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego oraz w sprawozdaniach finansowych Powiatu za 2024 i 2025 rok.

Świadczy to o nierzetelnym prowadzeniu ksiąg rachunkowych Starostwa oraz o braku weryfikacji stanu zobowiązań w ramach rocznej inwentaryzacji. Zgodnie z art. 24 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2026 r. poz. 522, z późn. zm.), zwanej dalej „u.r.”, księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, co oznacza że dokonane w nich zapisy powinny odzwierciedlać stan rzeczywisty. Salda zobowiązań — zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 3 u.r. — powinny być inwentaryzowane drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami (w tym przypadku z zawartymi porozumieniami) i weryfikacji wartości tych zobowiązań.

W 2024 r. zaangażowanie wydatków budżetowych z tytułu przejętego długu Powiatowego Centrum Medycznego Sp. z o.o. w restrukturyzacji (PCM) z tytułu kredytu obrotowego w odnawialnej linii kredytowej zaewidencjonowano tylko w kwocie 900.000 zł na koncie 998 „Zaangażowane wydatków budżetowych roku bieżącego” (równowartość pierwszej raty spłaty przejętego długu płatnej w czerwcu 2024 r.), natomiast nie zaewidencjonowano zaangażowania przyszłych lat w kwocie 1.226.405,97 zł wynikającego z porozumienia z dnia 5 czerwca 2024 r. na koncie 999 „Zaangażowanie

wydatków budżetowych przyszłych lat” (równowartość spłacanej w latach 2025–2033 należności głównej 785.198,65 zł oraz odsetek 441.207,32 zł).

W 2025 r. na koncie 999 „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat” zaewidencjonowano zaangażowanie tylko w kwocie 444.000 zł stanowiącej równowartość zobowiązań spłacanych w 2026 r., natomiast nie ujęto zaangażowania w kwocie 336.998,76 zł wynikającego z porozumienia z dnia 19 grudnia 2025 r. (równowartość spłacanej w 2027 r. należności głównej — 123.162,41 zł oraz odsetek — 213.836,35 zł).

Powyższe było niezgodne z zasadami ewidencji zaangażowania wydatków budżetowych przyszłych lat na pozabilansowym koncie 999, określonymi w Zakładowym Planie Kont dla jednostki budżetowej — Starostwa Powiatowego w Wołowie, stanowiącym załącznik nr 2 do powołanego zarządzenia Starosty Wołowskiego nr 33/2017 z dnia 23 maja 2017 roku.

Zobowiązania z tytułu odsetek naliczonych przez Bank Gospodarstwa Krajowego od aktualnego zadłużenia należności głównej (kapitałowej) na podstawie porozumień w sprawie przejęcia długu Powiatowego Centrum Medycznego Sp. z o.o. oraz wydatki z tytułu ich zapłaty klasyfikowane były w § 811 „Odsetki od samorządowych papierów wartościowych lub zaciągniętych przez jednostkę samorządu terytorialnego kredytów i pożyczek” zamiast w § 804 „Obsługa zobowiązań jednostek samorządu terytorialnego zaliczanych do tytułu dłużnego — kredyty i pożyczki, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 2 ustawy”. Było to niezgodne z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 513, z późn. zm.).

Gospodarka mieniem

Przy sprzedaży mienia powiatu w trybie przetargu pisemnego nieograniczonego (nieruchomość gruntowa zabudowana — działka nr 5/108, AM-47) nie udokumentowano czynności mających na celu sprawdzenie czy członkowie komisji przetargowej z uczestnikami przetargów nie pozostają w takim stosunku prawnym lub faktycznym, który może budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności komisji przetargowej, o czym stanowi § 9 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2021 r. poz. 2213).

Informacja o wyniku II przetargu pisemnego nieograniczonego na sprzedaż ww. działki została podana do publicznej wiadomości (tablica ogłoszeń w siedzibie Starostwa Powiatowego w Wołowie, Biuletyn Informacji Publicznej) przed upływem terminu przysługującego na zaskarżenie czynności związanych z przeprowadzeniem przetargu, co pozostawało w sprzeczności z § 12 ust. 1 powołanego rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości.

W okresie objętym kontrolą w Starostwie Powiatowym w Wołowie nie utworzono i nie prowadzono ewidencji księgowej pozabilansowej mienia Skarbu Państwa, którym gospodaruje Starosta Wołowski. W polityce rachunkowości Starostwa Powiatowego w Wołowie, wprowadzonej zarządzeniem Starosty Wołowskiego nr 33/2017 z dnia 23 maja 2017 r. w sprawie ustalenia przyjętych zasad (polityki) rachunkowości dla budżetu i Starostwa Powiatowego w Wołowie (ze zm.) nie zostało ustalone konto

pozabilansowe służące do prowadzenia ewidencji mienia Skarbu Państwa. W latach 2022–2025 w Starostwie Powiatowym w Wołowie nie przeprowadzono też inwentaryzacji mienia Skarbu Państwa (grunty). Było to niezgodne z wytycznymi Ministerstwa Finansów.

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości odpowiedzialność ponoszą: Starosta Wołowski na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 1483, z późn. zm.) i art. 4 ust. 5 u.r., Skarbnik Powiatu na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Starostwa Powiatowego w Wołowie.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przekazując powyższe Panu Staroście, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Przestrzeganie obowiązujących w jednostce zasad (polityki) rachunkowości, wprowadzonych zarządzeniem Starosty Wołowskiego nr 33/2017 z dnia 23 maja 2017 r. (ze zm.), w szczególności w zakresie ewidencjonowania operacji gospodarczych na kontach: 260 „Zobowiązania finansowe” (organ) oraz 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” i 999 „Zaangażowanie wydatków budżetowych przyszłych lat” (Starostwo), stosownie do zasad funkcjonowania tych kont.
2. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. poz. 133, z późn. zm.), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniach danych na podstawie dowodów bankowych (Rb-ST) i ewidencji księgowej, stosownie do § 9 ust. 2 rozporządzenia oraz § 20 ust. 1 załącznika nr 38 do rozporządzenia.
3. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2026 r. poz. 793, z późn. zm.), w szczególności w zakresie dokonywania zwrotów zabezpieczenia należytego wykonania umowy zgodnie z art. 453 ust. 1 i 3 ustawy.
4. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 652), w szczególności w zakresie wykazywania w sprawozdaniu Rb-Z zobowiązań wymagalnych zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 4 załącznika nr 8 do rozporządzenia.
5. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2024 r. poz. 1292, z późn. zm.), w szczególności w zakresie sporządzania powiatowego programu opieki nad zabytkami, stosownie do art. 87 ust. 1 ustawy.

6. Przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2026 r. poz. 522, z późn. zm.), w szczególności w zakresie:
 - a) prowadzenia ksiąg rachunkowych rzetelnie, tak aby dokonane w nich zapisy odzwierciedlały stan rzeczywisty, stosownie do art. 24 ust. 1 i 2 ustawy,
 - b) przeprowadzania inwentaryzacji zobowiązań drogą weryfikacji, o której mowa w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy.
7. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 513, z późn. zm.), w szczególności w zakresie klasyfikowania wydatków zgodnie z załącznikiem nr 4 do rozporządzenia.
8. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2021 r. poz. 2213), w szczególności w zakresie:
 - a) spełnienia wymogu wynikającego z § 9 rozporządzenia,
 - b) podawania do publicznej wiadomości informacji o wyniku przetargu po upływie terminu przysługującego na zaskarżenie czynności związanych z przeprowadzeniem przetargu, stosownie do § 12 ust. 1 rozporządzenia.
9. Utworzenie i prowadzenie pozabilansowej ewidencji księgowej mienia Skarbu Państwa oraz przeprowadzanie inwentaryzacji mienia Skarbu Państwa zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Finansów.

Stosownie do art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pan
Rafał Zając
Przewodniczący Rady Powiatu Wołowskiego